

ENDELIG TILDELINGSBREV 2009

FOR

NORSK POLARINSTITUTT

Innhold:

1. INNLEDNING	3
2. STRATEGISKE UTFORDRINGER OG MÅL.....	3
MILJØVERNMYNDIGHETENES OVERORDNETE STRATEGIER OG PRIORITERINGER	3
3. KRAV TIL NP UNDER DET ENKELTE RESULTATOMRÅDE	6
3.1 RESULTATOMRÅDE 3: RENT HAV OG VANN OG ET GIFTFRITT SAMFUNN	7
3.3 RESULTATOMRÅDE 5: INTERNASJONALT SAMARBEID OG MILJØ I NORD- OG POLAROMRÅDENE	8
3.4 RESULTATOMRÅDE 7: TVERRGÅENDE VIRKEMIDLER OG OPPGAVER	13
4. OPPDRAG.....	14
5. BUDSJETT OG FULLMAKTER	14
5.1. TILDELING OG BUDSJETTFORUTSETNINGER	15
5.2 MERINNTEKTSFULLMAKTER	16
6. STYRINGSKALENDER	17
6.1 RAPPORTERING.....	17
OVERSIKT OVER VEDLEGGENE.....	17
VEDLEGG 1: MØTEPLAN 2008	17
VEDLEGG 2: TILLEGG TIL KAP. 5 BUDSJETTFORUTSETNINGER	17

1. INNLEDNING

Det vises til St. prp. nr. 1 (2008-2009). Tildelingsbrevet for 2009 tar for seg de oppgaver departementet spesielt ønsker å framheve, nye oppgaver samt konkrete oppdrag som NP skal prioritere i 2009.

Vi gjør oppmerksom på at vi har tatt ut hele vedlegg 3 Tidsfrister og retningslinjer for rapportering fra vedleggsamlingen. Tidsfrister for rapporteringen blir meddelt i punkt 6.1 i tildelingsbrevet og i vedlegg 1 Møteplan. Retningslinjene for rapportering sendes ut elektronisk som egen sak, og skal benyttes hvert år som rapporteringsmal av etatene. NP bes lagre dette dokumentet og hente det fram og fylle ut relevante rapporter når de enkelte rapportene skal avgis. Dersom det blir behov for endringer i retningslinjene, vil departementet meddele NP dette. Vi gjør oppmerksom på at alle etatene skal lage en kort, samlet oppsummering under det enkelte resultatområde ved rapportering pr. 31. august og 31. desember i 2009. Denne oppsummeringen kommer i tillegg til rapportering på resultatkrav i tildelingsbrevet.

2. STRATEGISKE UTFORDRINGER OG MÅL

MILJØVERNMYNDIGHETENES OVERORDNETE STRATEGIER OG PRIORITERINGER

Miljøverndepartementets politikk er basert på en analyse av trusselbildet og utviklingsmulighetene innenfor de ulike miljøområdene, en spisset oppfølging av Soria Moria erklæringen og prioriteringene i 2009, som er gjengitt i innledningskapitlet i St.prp. nr. 1 (2008-2009).

Budsjettøkningen vi har fått i 2009 gir oss de mulighetene vi har ventet på i flere år. At vi gjennomfører og utnytter budsjettet fullt ut i 2009 - og leverer med suksess på budsjettet, vil være den beste plattformen for fremtidige budsjettprosesser.

Miljøforvaltningen skal fremstå som en attraktiv arbeidsplass med utfordrende og interessante oppgaver og store muligheter for egenutvikling. Vi tar i bruk det potensialet som finnes av kompetanse, erfaring og talent, rekrutterer gode ledere, riktige team og legger stor vekt på den enkelte medarbeiders personlige utvikling.

Miljøpolitiske føringer:

De viktigste langsiktige miljøutfordringene som både må ha et nasjonalt og et internasjonalt fokus er knyttet til klima, ivaretagelse av naturens mangfold og reduksjon i miljøgifter.

For å bidra til bærekraftig utvikling også globalt, må MD arbeide for å sikre at andre internasjonale avtaler med stor betydning for miljøet bidrar til bærekraftig utvikling og ikke reduserer muligheten for nasjonal virkemiddelbruk. Det gjelder særlig handelsregelverket under WTO og andre handelsavtaler Norge inngår og utviklingen innenfor EU/EØS indre marked. MD skal bruke internasjonale miljøfora strategisk til policyutvikling og til identifisering av mål og virkemidler innenfor våre prioriterte områder. Miljøbistand og bilateralt samarbeid med nye EU-land og utviklingsland skal brukes som plattform for politisk dialog om de globale miljøutfordringene. MD prioriterer de utviklingsland vi har egne samarbeidsavtaler med.

For å oppnå de nasjonale miljømålene er regjeringen avhengig av at miljøpolitikken blir en vesentlig del av andre departementers prioriteringer, og at ulike sektorers miljøpåvirkning sees i sammenheng. MDs rolle som viktigste pådriver i dette arbeidet skal prioriteres høyt, og legges til grunn på de fleste resultatområdene og spesielt klima/energi, naturmangfold, kulturminner og miljøgifter.

MD og etatene skal ivareta en pådriver- og informasjonsrolle som sikrer best mulig oppslutning og interesse for miljø. Det skal arbeides mer med miljømobilisering og kommunikasjon rettet mot flere målgrupper. Departementet og etatene styrker sin rolle innenfor informasjon og kommunikasjon for å møte utviklingen. Bruken av visuelle virkemidler som bilder/illustrasjoner skal forbedres ytterligere i formidlingen av miljøpolitikken. Det skal settes mer fokus på fotowebe og etatenes innspill til databasen. Hva saken gjelder skal dokumenteres visuelt i saksprosesser, og bilder og kart skal følge saksgangen. Det skal også arbeides med metoder og prosjekter for å synliggjøre hvilke verdier og nytte miljøressursene representerer. Det skal satses ytterligere på Klimaløftet, med fokus på klimainformasjon rettet mot folk flest. DN, SFT og NP må sette av ressurser til å delta i dette arbeidet. Informasjon ovenfor forbrukere om miljø- farlige produkter og kjemikalier skal styrkes. I 2009 startes det også opp et prøveprosjekt i utvalgte kommuner for å styrke natur- og miljøfagene i grunnskolen.

Forskning og overvåking skal følges aktivt opp, slik at vi får den kunnskapen som vi har mest bruk for og utnytter den på en effektiv og konstruktiv måte i utviklingen av miljøpolitikken. Det må skje en styrking av formidling også på dette feltet.

Det skal være god sammenheng mellom kart- og miljødata, nøkkeltall og temainformasjon i Miljøstatus.

I 2009 skal det særlig legges vekt på å:

- Synliggjøre og markedsføre miljøspørsmål er nødvendig i sammenheng med den vesentlige økningen i miljøbudsjettet. En styrket satsing på formidling bør skje innenfor de enkelte arbeidsområdene.
- Følge opp klimameldingen, klimaforliket og vår rolle i klimasatsingen nasjonalt. I et globalt perspektiv er skogtiltak i utviklingsland for å redusere utslipp av klimagasser særlig viktig. I klimaarbeidet skal MD arbeide aktivt i alle internasjonale prosesser, og legge opp til å spille en ledende rolle i de internasjonale klimaforhandlingene i København i 2009 for å bidra til et godt resultat.
- Gjennomføre en sterk satsing på vern, forvaltning og oppsyn i verneområdene og artsforvaltning i 2009. Ivaretagelse av variasjonen av ulike naturtyper fra kulturavhengige til mer villmarkspregede arter og skog står høyt på dagsorden, bl.a. for å følge opp våre forpliktelser i det internasjonale arbeidet med å stanse tapet av biologisk mangfold innen 2010. 47 verneforslag i nasjonalparkplanen skal være gjennomført ved utgangen av 2009.
- Føre en aktiv politikk for å redusere utslipp av miljøgifter både nasjonalt og internasjonalt. Et offentlig utvalg skal foreslå tiltak som kan iverksettes for at myndighetene kan nå målet om å stanse alle utslipp av miljøgifter innen 2020. Det skal etableres en miljøprøvebank med ulike typer prøvemateriale for senere analyser av miljøgifter. Arbeidet med opprydding i forurenset jord og i sjøbunn har høy prioritet.

- Fortsatt ha sterk satsing på istandsetting, forvaltning, vern og bruk av kulturminner og kulturmiljøer og minimalisere tapet av kulturminner innen 2020. I kulturminneåret 2009 skal det skapes oppmerksomhet og engasjement med spesielt fokus på kulturminner i dagliglivet.
- Ivareta og ha et spesielt fokus på oppgaver i nordlige og polare områder, fordi disse områdene er spesielt sårbare.
- Et godt grep om miljøstatus og miljødata er viktig for å styrke departementet og etatenes status og innflytelse. Miljøforvaltningen har et nasjonalt ansvar for miljøovervåking og miljødatasamordning og ønsker å styrke dette arbeidet både i egen forvaltning og i berørte sektorer. Vi vil også videreutvikle vårt arbeid med miljøstatus. MD vil trekke etatene nærmere inn i dette arbeidet.
- Viktig fokus i 2009 vil også være Kartverkets rolle som koordinator for stedfestet informasjon.
- Arbeide for at planleggingen etter plan- og bygningsloven (PBL) blir et bedre redskap for utviklingen av samfunnet, og sikre at bærekraftsperspektivet ligger til grunn for planleggingen.
Utviklingen i arealbruk skal følges nøye, spesielt i strandsonen og i fjellet. MD vil i 2009 ha en aktiv oppfølging av de regionale planene for villreiområdene og bidra til godt kunnskapsgrunnlag for planene. Erfaringene fra nettverkssamarbeidet i programmet "Livskraftige kommuner" og kompetanse i kommunene vil også stå sentralt. Det blir rettet spesielt fokus på kommunene når det gjelder klima og universell utforming. Programmet "Fremtidens byer" er et viktig samarbeidsprogram som skal sikre en felles innsats mellom kommune og stat i arbeidet med å oppnå en mer bærekraftig byutvikling. Det er nær kobling mellom programmet, Klimaløftet og "Livskraftige kommuner".
- Følge opp satsingen på miljøteknologi. Det er etablert et strategisk råd for miljøteknologi og i 2009 vil det fokuseres på utarbeidelse av en nasjonal strategi for miljøteknologi.

Administrative grep og videreutvikling av miljøforvaltningen:

- Oppgaver som ikke får plass innenfor tilgjengelig ressursramme skal konkretiseres og avklares gjennom styringsprosessen.
- Prinsippene i revidert etatsstyringshefte skal gjennomføres på alle nivå i MD og etatene. Hovedansvarlig fagavdeling i MD skal løpende følge opp etatenes forbedringspunkter iht. økonomiregelverket, samt arbeid og egne tiltak i effektiviserings/forenklingsarbeidet gjennom styringsdialogen. Det skal fortsatt legges stor vekt på egnet standardisering på det administrative området.
- Krav til etterprøvbare mål og konkrete indikatorer skal skjerpes i mål- og resultatstyringssystemet.
De overordnede risikoanalysene som er gjennomført i 2007 og 2008 skal følges opp.

I tillegg skal det i 2009 gjennomføres nye overordnede risikoanalyser, jf. samlet oversikt nedenfor. Etatene trekkes inn i dette arbeidet.

Resultatområde 1, underområde 2, Arbeidsmål: 1.2.2.1. Bidra til å redusere presset på truede arter og ansvarsarter gjennom handlingsplaner og samarbeid med andre involverte parter.

Resultatområde 2, Nasjonalt resultatmål 2, Freda og fredingsverdige kulturminne og kulturmiljø skal vere sikra og ha ordinært vedlikehaldsnivå i 2020.

Resultatområde 3, underområde 5, Arbeidsmål 2.1. Sjø til at det finst rammevilkår for å oppfylle dei nasjonale gjenvinningsmåla.

Resultatområde 5, underområde 1, Arbeidsmål 1.1. Medverke til utforminga av EUs politikk på prioriterte område for Noreg, som klima/energi, kjemikalier, EUs marine strategi og luftforureining.

Resultatområde 6, underområde 1, med særlig vekt på fremtidens byer tilknyttet arbeidsmål 1.3. Fremja auka fokus på miljø, livskvalitet og helse i byar, tettstader knytt til byomforming, sentrumsutvikling, grønstruktur og bymarker, busetjing og næringsliv. Koordinere programmet for Groruddalen og samarbeidsporsjektet Framtidas byar/klima- og miljøvennlege byar".

Resultatområde 6, underområde 3, med særlig vekt på etablering av planregister i Norge digitalt under arbeidsmålet 8.2. Bidra til at geodata blir gjort tilgjengeleg og synleg innan nye områder.

Resultatområde 7, underområde 1: O-avdelingen går vidare med å forsøke å fange opp avvik/mangler på administrasjonsområdet.

2.2. ENDRING I ANSVARSDELING OG SAMARBEIDSRELASJONER MELLOM MD OG ETATENE SAMT ANDRE AKTØRER INNEN MILJØFORVALTNINGEN.

Fra 1.10 2008 har den tidlige HAV-seksjonen er blitt flyttet til Naturvernavdelingen. Den nye seksjonen HAVA består av tidlige HAV-seksjonen i tillegg til at medarbeidere som arbeider med vannforvaltning og marin naturforvaltning. Hensikten med sammenslåingen er å få en mer helhetlig oversikt over arbeidsområdene som er relatert til vann og hav.

Avdeling for forurensningssaker (F-avdelingen) har samtidig med omorganiseringen byttet navn til Avdeling for klima og forurensning (KF-avdelingen)..

3. KRAV TIL NP UNDER DET ENKELTE RESULTATOMRÅDE

I 2009 er det lagt opp til en betydelig styrking av innsatsen knyttet til viktige miljøspørsmål i polarområdene. Det er bevilget 2 mill. kroner til etablering av et system for vegetasjonsovervåking på Svalbard, og 1 mill. kroner til etablering av et program for overvåking av det lokale luftmiljøet i Ny-Ålesund. Videre er det bevilget 22 mill. kroner til etablering og varig drift av et kompetansesenter for is og klima samt gjennomføring av en internasjonal konferanse for å løfte problemstillingene stater med høytliggende isbreer står overfor høyere på dagsordenen for det internasjonale klimaarbeidet. Norge har også påtatt seg å arrangere et partsmøte under Isbjørnavtalen i 2009. Norges har unike forutsetninger for å ta et utvidet ansvar for å bidra til økt kunnskap og bedre forståelse av de alvorlige klimautfordringene vi står overfor knyttet til smeltende havis, isbreer og snø. Vi har tunge fagmiljøer, og moderne infrastruktur for forskning og miljøovervåking både på Svalbard og på Troll i Antarktis. Nå skal denne fagkompetansen styrkes, spisses og videreutvikles innenfor rammene av et norsk "kompetansesenter for is og klima". Sentret skal bygges ut med kjerne i Norsk Polarinstiutt og ha hovedsetet i Polarmiljøsentret i Tromsø. Det er også bevilget 8,8 mill kr til oppbygging av ny miljøovervåkingsstasjon på Bouvetøya i sørishavet til erstatning for instituttets stasjon som i 2007 ble tatt av ras. Stasjonen er sentral for det norske bidraget til det internasjonale overvåkningsprogrammet CEMP.

Norsk Polarinstiutt vil i tillegg har en ramme på 3 mill. kroner til sin oppfølging av den helhetlige forvaltningsplanen for Barentshavet-Lofoten.

3.1 RESULTATOMRÅDE 3: RENT HAV OG VANN OG ET GIFTFRITT SAMFUNN

Særlig viktige oppgaver for NP i 2009:

Underområde 1: Helhetlig hav- og vannforvaltning

Arbeidsmål 1.1. Lede og koordinere forvaltningsarbeidet, og sikre det nødvendige miljøfaglige grunnlaget for utarbeiding, gjennomføring og oppdatering av helhetlige forvaltningsplaner for norske havområder. Sikre utarbeiding av helhetlige forvaltningsplaner for Norskehavet innen 2009 og Nordsjøen innen 2015 og i løpet av 2010 ha oppdatert forvaltningsplanen for Barentshavet.

NP skal:

Helhetlig forvaltningsplan Barentshavet-Lofoten

- Lede Faglig forum, delta i risikogruppen og overvåkingsgruppen, samt sørge for gjennomføring av og rapportering fra møter i referansegruppen som er opprettet under Forvaltningsplan Barentshavet-Lofoten
- Sørge for videreutvikling av overvåkingssystemet innenfor eget ansvarsområde
- Følge opp tiltak i forvaltningsplanen innenfor eget ansvarsområde
- Bidra til gjennomføringen av MAREANO gjennom deltakelse i referansegruppen for MAREANO
- Bidra til gjennomføringen av sjøfuglprogrammet SEAPOP gjennom faglig deltakelse
- Styrke sin kompetanse på effekter av klimagassutslipp på vann- og havmiljøet (både klimaendringer og havforsuring) og nødvendige tilpasningstiltak og i samarbeid med SFT og DN bistå MD med rådgivning og utarbeidelse av faglig underlag på området til bruk i nasjonale og internasjonale prosesser.

3.2 RESULTATOMRÅDE 4: ET STABILT KLIMA OG REN LUFT

Særlig viktige oppgaver for NP i 2009:

Underområde 1: Klimaendringer

Arbeidsmål 1.1.: Lede det norske arbeidet med å videreutvikle Klimakonvensjonen og Kyotoprotokollen til å bli miljø- og kostnadseffektive instrumenter for å redusere utslipp og øke opptaket av klimagasser

Det er en viktig oppgave å styrke kunnskapen omkring klimaprosessene i nordområdene for bedre å kunne forstå både hvilke innvirkninger fremtidige globale klimaendringer vil ha i våre områder og effekten av slike endringer på det globale miljøet. For å få bedre kunnskap om de miljømessige virkningene av klimaendringer i Arktis spesielt legger Regjeringen vekt på at Norge er aktive i oppfølgingen av klimaprogrammet Arctic Climate Impact Assessment (ACIA) under Arktisk Råd gjennom å lede haviskomponenten i Arktis Råd-projektet "Climate Change and the Cryosphere: Snow, Water, Ice, and Permafrost in the Arctic" (SWIPA), og i det nasjonale oppfølgingsarbeidet NorACIA (2005-2009). Det antas at Polarinstittutts arbeid knyttet til sekretariatsfunksjonen når det gjelder den nasjonale oppfølgingen skjer innenfor samme budsjetramme som i 2008.

NP skal:

- Legge til rette for at overvåking av klimaendringer i nordområdene og effekter av disse endringene gjengis i overvåkingssystemet MOSJ i samarbeid med SFT og andre aktører der dette er hensiktsmessig.
- Bidra, i samarbeid med SFT og DN, med faglige innspill og kommentarer i revisjonsprosesser til nasjonalt og internasjonalt klimasamarbeid, bl.a. i tilknytning til relevante Forskningsråds-programmer og IPCCs arbeid. Instituttet skal også bidra aktivt med input til MD knyttet til informasjon om klimaendringer innenfor sitt forvaltningsområde
- Bidra inn i det klimarelaterte forsknings- og overvåkingssamarbeidet i Barentshavet
- Gi klimarelaterte fagbidrag i gjennomføringen av IPY (2007-08)
- Gi fagstøtte til videreføring av klima arbeidet under Arktisk Råd og i den forbindelse rådgi MD innen departementets forvaltningsområde.
- Utarbeide strategi og konkrete tiltak for NPs arbeid med tilpasning til klimaendringene og bidra til utvikling av en felles overordnet strategi for klimatilpasning i miljøvernforvaltningen

Når det gjelder sekretariatsfunksjonen i tilknytning til den nasjonale oppfølgingen av ACIA-arbeidet gjennom NorACIA, har NP et spesielt ansvar for å koordinere de involverte etatenes arbeid med:

- Oppfølging av ACIA-anbefalingene med tanke på nye utredninger og videre forsknings- og overvåkingsinnsats
- Formidling av resultatene fra SWIPA og NorACIA til IPCC og andre relevante internasjonale og nasjonale fora
- Bidra til bruk av disse resultatene i de samfunnssektorene som blir mest berørt av klimaendringer i Arktis
- Sammenstille eksisterende kunnskap om klimaendringer og effekter av disse i norsk Arktis i en helhetlig utredningsrapport (NorACIA hovedutredning, som skal være ferdig i 2009)

3.3 RESULTATOMRÅDE 5: INTERNASJONALT SAMARBEID OG MILJØ I NORD- OG POLAROMRÅDENE

Særlige viktige oppgaver i 2009

Miljøvern i nord- og polarområdene

Kunnskapsproduksjonen – forskning og miljøovervåking

Instituttets forsknings- og miljøovervåkingsvirksomhet skal være konsentrert om de fire prioriterte områdene geokart, miljøgifter, biodiversitet og polarklima. Innenfor disse områdene skal innsatsen bidra til å dekke kunnskapsbehov på områder der miljøforvaltningen har et direkte forvaltningsansvar eller har en helt sentral pådriverrolle. Instituttets forsknings- og miljøovervåkingsvirksomhet skal ha geografisk hovedfokus på Svalbard, havmiljøet i nord og Antarktis.

Sentrale programmer og prosjekter som skal igangsettes i 2009 vil bli avklart i forbindelse med endelig tildelingabrev.

Instituttets eksterne finansiering, i all hovedsak fra Norges forskningsråd og EU, skal bidra til ytterligere kunnskapsproduksjon innenfor disse prioriterte områdene ut over det som finansieres direkte over statsbudsjettet.

Arbeidet med å etablere og drive et norsk "kompetansesenter for is og klima" ved Norsk Polarinstitutt skal starte. Kjernen i senteret skal være en styrket forskning og overvåking av is og klima ved Norsk Polarinstitutt og det skal utvikles et samarbeid med sentrale faginstusjoner i Norge på disse områdene. Senteret skal styrke Norges mulighet som en aktiv og synlig part i det internasjonale klimaarbeidet. Det skal bidra vesentlig til økt kunnskap om problemstillingene knyttet til smeltende is og bidra til å skape økt forståelse for viktigheten av å begrense utslippene av klimagasser i land som har stor betydning for den videre framgangen i det internasjonale klimaarbeidet.

Kompetansesenteret skal også være et viktig norsk bidrag inn i et samarbeid med verdens "brestater" for å øke forståelsen av dynamikken i – og konsekvensen av bresmeltingen som følge av klimaendringene. Det er stort behov for større forståelse av de felles problemstillinger dette reiser, og økt kunnskap om de politiske, miljømessige og samfunnmessige konsekvensene smelting av snø og breis og tinende permafrost kan medføre. I IPCCs scenarier er det store kunnskapshull på disse områdene. Det vises for øvrig til eget oppdragsbrev.

Norge har søkt om å få Svalbard på EUs ESFRI-listen, dvs at Svalbard får status som viktig forskningsplattform for europeisk forskning. Dette samt tiltak i den nye Stortingsmeldingen om Svalbard som fremmes i 2009 vil medføre økt fokus på Svalbard som nasjonal og internasjonal forskningsplattform, og kreve bedre koordinering og styring av aktivitetene fra norsk side. EU har i desember 2008 plassert Svalbard-initiativet (SIAEOS) på det europeiske infrastruktur-vegkartet. I 2009 skal det utarbeides en detaljert plan for å gå videre i en "Preparatory Phase" i 2010. Ansvar for ledelsen av arbeidet i denne fasen er tillagt Norges forskningsråd. NP deltok i utarbeidelsen av søknaden, og skal være en aktiv part også i det norske forprosjektet i 2009 for å bidra til den etterfølgende «Preparatory Phase». For nærmere presisering av NPs oppgaver, se *Andre arbeidsmål*.

Internasjonale møter og konferanser

I tilknytning til is og klima-satsingen skal Norge arrangere en internasjonal konferanse i 2009 for stater med høytliggende isbreer. Målet med konferansen vil være å få fram kunnskap som grunnlag for å løfte problemstillingene "brestatene" her står overfor høyere på dagsorden for det internasjonale klimaarbeidet. NP må sette av tilstrekkelige ressurser til å delta i planlegging og gjennomføringen av arrangementet. For nærmere presisering av NPs oppgaver, se *Andre arbeidsmål*.

Videre skal Norge i 2009 arrangere partsmøte under isbjørnavtalen. For nærmere presisering av NPs oppgaver, se *Arbeidsmål 9.2*.

Svalbard

Instituttet skal fortsatt legge vekt på sin Svalbardrolle basert på fysisk tilstedeværelse, egne faglige aktiviteter, og på deltakelse i nasjonalt og internasjonalt miljøovervåkings- og forskningssamarbeid på øygruppen.

Arbeidet med å videreutvikle virkemidlene og iverksette nødvendige tiltak for å sikre en beskyttelse av naturmiljøet på Svalbard i samsvar med de høye miljøvernmålene skal ha høy prioritet i 2009. Dette gjelder særlig oppfølgingen av de tiltakene som er anbefalt av Polarutvalgets skipsfartsgruppe i forhold til den økende cruiseturismen.

Antarktis

Oppfølging av arbeid knyttet til turisme og norsk initiativ knyttet til klimaspørsmål vil være viktige temaer for samarbeidet under Antarktistraktaten og for ATCM i 2009.

Miljøvernssamarbeidet med Russland

Miljøvernssamarbeidet med Russland har høy prioritet. Spesiell prioritet har arbeidet rettet mot havmiljø og oppfølging av forvaltningsplanen for Barentshavet. Midlene til prosjektsamarbeidet under den norsk-russiske miljøvernkomisjon tildeles gjennom egne tilskuddsbrev fra MD. Den løpende driften av samarbeidet dekkes innenfor direktoratens ordinære budsjettammer.

Særlig viktige oppgaver for NP i 2009:

Arbeidsmål 6.1. Medvirke til helhetlig forvaltning av naturressursene og til å redusere miljøgift- og klimaverkningene gjennom samarbeidet i Arktisk Råd.

NP skal:

- Bidra i et eventuelt oppfølgingsarbeid av tilpasningsprosjektet under Arktisk råd
- Lede havismodulen i kryosfæreprosjektet under Arktisk råd
- Videreføre havforvaltningsprosjektet "Observed best practices in ecosystem-based oceans management in the Arctic countries" i en mulig fase II.

Arbeidsmål 6.2. Sikre de ulike natur- og kulturminneverdiene i Antarktis og ta vare på kontingentet som et viktig referanseområde for miljøforskning gjennom samarbeidet under Antarktistraktaten.

NP skal:

- MD har ansvaret for å implementere ansvarsvedlegget til miljøprotokollen i norsk rett som en del av Antarktiskforskriften. NP skal bidra til departementets arbeid med å endre forskriften. Bidra i arbeidet med utvikling og implementering av forvaltningsplaner for verne- og forvaltningsområder og retningslinjer for ferdsel på turistlokalteter
- Bidra aktivt i pågående arbeid under miljøvernkomiteen knyttet til utredning og vurdering av effekter av turisme i Antarktis
- Bidra i oppfølging av norske klimainitiativ til ATCM

Arbeidsmål 6.3. Bidra til tiltak som reduserer utslipp fra hot-spots i Russland og til å bevare biodiversiteten i området gjennom formannskapet i Barentsrådets miljøgruppe.

NP skal:

- Gi faglige råd og innspill til norsk formannskap i Barentsrådets miljøarbeidsgruppe 2007-2009 spesielt i forhold til klima.

Arbeidsmål 7.3. Styrke det grensenære samarbeidet om forvaltning av arter, miljøovervåking, vern av naturtyper og kulturminner.

NP skal:

- Bidra til gjennomføringen av ekspertkonferanse i 2009, eventuelt i 2010, om forvaltning av natur- og kulturverdier på Svalbard og Franz Josefs land. DN leder arbeidet.

Arbeidsmål 8.1. Ferdigstille rapport om miljøstatus for hele Barentshavet.

NP skal:

- Koordinere arbeidet med en norsk-russisk statusrapport, inkl dataportal, for hele Barentshavet, jf. arbeidsprogrammet for Havmiljøgruppa, i samarbeid med Havforskningsinstituttet.

Arbeidsmål 9.1. Styrke områdevernet på Svalbard og bevare omfanget av villmarksprega naturområder utenfor verneområdene.

NP skal:

- Bistå DN i arbeidet med å utarbeide Ramsar Information Sheets (identifisere, avgrense og beskrive nye Ramsarområder på Svalbard).
- Bistå SMS i arbeidet med å utarbeide forvaltningsplaner for de store verneområdene på Svalbard. Verneområdene på Øst-Svalbard skal prioriteres.
- Utarbeide et faglig beslutningsgrunnlag for vurdering av søknader om seismiske undersøkelser.
- Etablere og drifte et vegetasjonsovervåkingsprogram for Svalbard som skal inngå som en del av miljøovervåkingssystemet MOSJ.

Arbeidsmål 9.2. Avgrense den menneskelige påvirkningen på bestandsutviklingen hos uvalgte arter på Svalbard og sikre at påvirkningen av miljøet fra lokal virksomhet og bosetninger på Svalbard blir holdt på et lavt nivå.

NP skal:

- Bistå DN med å følge opp tiltak/anbefalinger fra workshop om rødliste arter avholdt i november 2008.
- Utarbeide en prioriteringsplan for arbeidet med oppdatering av kartlegging og overvåking av marine fugler (herunder ender og gress) knyttet til bl.a. klimaeffekter og ferdselsproblematikk. Planen skal harmoniseres med SEAPOP.
- Bistå DN i arbeidet med arrangementet av partsmøtet under Isbjørnavtalen i mars 2009, samt delta i den norske delegasjonen til møtet. Penger til denne konferansen står på NPs budsjett. DN står som arrangør og skal fakturere NP i henhold til utarbeidet budsjett på kr 1,8 mill. Frist for innsendelse av fakturaer fra DN er satt til 1. November 2009.
- Utvikle metode for prøvefiske etter røye. SMS skal bistå NP i dette arbeidet.

Arbeidsmål 11.1. Styre ferdsla på Svalbard.

NP skal:

- Bidra i eventuell oppfølgingen av endring av verneforskriftene for naturreservatene på Øst-Svalbard.

Andre arbeidsmål

NP skal:

- Opprette og drifte en internasjonal faglig referansegruppe i forbindelse med den internasjonale konferansen om høytliggende isbreer.
Stå for all praktisk arbeid ifm forberedelser og gjennomføringen av konferansen herunder utvikling av program, utvikling og distribusjon av konferanseinformasjon, distribusjon, invitasjoner m.m.
- Delta i arbeidet med å ferdigstille planene for nytt isgående fartøy, herunder:
  - ha en sentral rolle i prosjektgruppen og i brukerkomiteen.
  - lede brukergruppen for felles utstyr/isoperasjoner
  - være representert i øvrige brukergrupper.
- Delta aktivt i forarbeidet til «*Preparatory Phase*» når det gjelder viderutviklingen av Svalbard-prosjektet SIAEOS på EUs ESFRI-veikart.
- Gjennomføre ny flyfotografering av Svalbard som grunnlag for oppdaterte og mer nøyaktige kart. Det vil også være en synergieffekt i forhold til klimaforskningen, da vi vil kunne masseberegne breendringer på en mer nøyktig måte.
- Fortsette utviklingen av en digital grunnkarttjeneste for Svalbard, med komplett tilgang til topografiske data for Svalbard
- Fortsette utviklingen av en kartløsning for Sysselemanden som er tilpasset forvaltningens behov og en karttjeneste for publikum på internett med presentasjon av tematiske, kartfestete data for Svalbard.
- Vurdere mulighetene til å gi ut digitale kart til turbruk på Svalbard

Kartproduksjon

For instituttets kartproduksjonsvirksomhet gjelder følgende for 2009:

Utgivelser:

A4 – Vasahalvøya (Mulig ferdigstillelse i 2008)
 A5 – Magdalenefjorden
 B4 – Reinsdyrflya
 B5 – Woodfjorden

Konstruksjon:

A5 – Magdalenefjorden
 B4 – Reinsdyrflya
 B5 – Woodfjorden
 A6 – Krossfjorden (Påbegynnes)
 B6 – Eidsvollfjellet (Påbegynnes)

Temakart:

1 - 2 geologisk kart
 Fortsette arbeidet med ny digital og analoge kartserie i målestokk 1:250.000
 Utgi NPs nye nøyaktige digitale kart til GPS-bruk. (Dette er avhengig av at produsenten ser økonomi i et slikt prosjekt.)
 Div. temakart for interne og eksterne brukere.

3.5 RESULTATOMRÅDE 7: TVERRGÅENDE VIRKEMIDLER OG OPPGAVER

Særlig viktige oppgaver for NP i 2008:

Underområde 1: Styring og administrasjon

Arbeidsmål 1: Styringen av miljøforvaltningen skal følge opp de politiske prioriteringene, gjennomføre politikken og være effektiv.

Resultatkrav:

- NP skal videreføre arbeidet med risikostyring. Systemer og rutiner skal tilpasses risiko ved at risikovurderinger inkluderes i planlegging av prosesser, prosjekt og tiltak og legges til grunn ved gjennomføring, intern kontroll og oppfølging

Arbeidsmål 2. Sikre at miljøforvaltningens internadministrasjon er målrettet, effektiv og miljøvennlig – og i samsvar med overordnede mål og retningslinjer for statsforvaltningen

Resultatkrav:

- Følge opp ny plattform for ledelse i staten, jf. brev fra FAD av 18. september 2008
- Vektlegge målrettede brukerundersøkelser innenfor sentrale politikkområder/ tilskuddsordninger,
- Samarbeide med MD om videreutvikling av IKT-strategi for miljøforvaltningen og delta i prosess og temamøter for viktige fagsystemer
- Følge opp nasjonale retningslinjer for informasjonssikkerhet. Disse inneholder 11 innsatsområder og departementet underskriver lederansvaret for å forankre og følge opp arbeidet i egen organisasjon. I 2009 skal det særlig legges vekt på å gjennomføre og dokumentere klassifisering og/ eller verdivurdering av hvilken informasjon/ IKT-systemer det er nødvendig å beskytte, samt gjennomføre og dokumentere risiko- og sårbarhetsanalyse for systemer, infrastruktur og informasjon som er klassifisert og/ eller verdivurdert som kritisk
- Bidra til å sikre og videreutvikle Miljøstatus i Norge som hovedkanal for informasjon om miljøets tilstand og utvikling, gjennom å legge til rette for at relevante datasett blir vist på Miljøstatus. Etaten skal registrere referanser til relevant miljøinformasjon i Miljøreferanser
- Sørge for å gjennomføre handlingsplanen for miljø- og samfunnsansvar i offentlige anskaffelser i egen etat.

Nettverket for IKT skal videreføres i 2009. Nettverket for IKT skal i samarbeid med MD ledes av Statens kartverk første halvår 2009. Tilsvarende skal Polarinstituttet lede arbeidet annet halvår 2009.

Arbeidsmål 3: Følge opp beredskapsarbeid og sikre miljøforvaltningens evne til å håndtere kriser:

Resultatkrav:

- Dokumentere, utarbeide og oversende risiko- og sårbarhetsanalyser til MD, og eventuelt oppdatere beredskapsplanen.
- Gjennomføre en til to beredskapsøvelser i 2009.

Underområde 2: Sektorovergripende arbeid

Arbeidsmål 7.2.1. Sørge for at forskning og overvåking gir tilstrekkelig god kunnskap om miljøspørsmål.

Resultatkrav:

- Sette av ressurser for å medvirke i arbeidet med en plan for nasjonal miljødatasamordning. Dette gjelder spesielt oppdatering av data og indikatorer og styrking av nettverk og verktøy. Departementet vil ta nærmere kontakt med etatene for å avklare nærmere oppfølging og tidsplan

Arbeidsmål 4: Arbeide for at miljøhensyn blir integrert i næringsliv, husholdninger og offentlige virksomheter.

Resultatkrav:

- Styrke kompetansen på oppgaver som faglig rådgiver på prioriterte sektorområder
- Styrke formidling av faktakunnskap om klimaendringer og bistå MD i arbeidet med ”Klimaløftet”

4. OPPDRAG

Resultat-område	Oppdrag – dokumenter som skal oversendes MD	Tidsplan
5. Internasjonalt samarbeid og miljø i nord og polarområdene	Oppdatere felthåndboken på nett.	31.12.09
5. Internasjonalt samarbeid og miljø i nord og polarområdene	I samarbeid med sysselmannen utarbeidet et forslag til nytt grensesnitt NP-sysselmannen mht praktis/faglige oppgaver på Svalbard.	01.03.09
7. Tverrgående virkemidler/fellesoppgaver	Oversende oversikt over hva som er planlagt på beredskapsområdet i 2010.	Sammen med årsrapporten for 2009
7. Tverrgående virkemidler/fellesoppgaver	Levere bidrag i arbeidet med en gjennomgang og oppdatering av dokumentet ”Katalog over miljøvernforvaltningens kunnskapsbehov 2010-2014”. Formålet med gjennomgangen er å få tydeligere fram hva som skal oppnås (nytteverdien av ønsket forskningsinnsats skal beskrives), samtidig som forslagene skal ligge innenfor et realistisk nivå, jfr. brev fra MD av 31. oktober 2008.	01.05.09

5. BUDSJETT OG FULLMAKTER

5.1. TILDELING OG BUDSJETTFORUTSETNINGER

Tildelte bevilgninger skal disponeres i samsvar med bevilgningsreglementet, St.prp. nr. 1 (2008–2009), Stortingets forutsetninger og vedtatt budsjett. Midlene skal for øvrig disponeres i samsvar med Reglement for økonomistyringen i staten. Bestemmelser om økonomistyring i staten, Miljøverndepartementets hovedinstruks for økonomiforvaltningen i virksomheten og andre regler som er fastsatt for disponeringen av statlige budsjettmidler.

De krav som er stilt til virksomheten i punktene 2, 3 og 4 skal realiseres innenfor de tildelte midler uten uhjemlede overskridelser, jf. bevilgningsreglementets § 11 annet ledd. Dette innebærer at samtykke til overskridelse må innhentes fra departementet før eventuelle utgifter utover tildelte midler pådras. I punkt 5.2.delegerer departementet myndighet til å benytte gjeldende unntaksbestemmelser i Bevilgningsreglementet. Departementet delegerer også myndighet til å pådra merutgifter mot tilsvarende merinntekter i henhold til Stortingets bevilgningsvedtak for 2009. Departementet legger til grunn at NP har vurdert bruk av disse fullmaktene før saker om overskridelse av tildelingene fremmes departementet. Det vises for øvrig til vedlegg 2 ”Tillegg til kap. 5 Budsjett og fullmakter”, med fullmakt til å opprette og inndra stillinger, instruks for bruk av tilsagns og bestillingsfullmakt samt vilkår for å benytte fullmaktene for 2009 i henhold til unntaksbestemmelsene i bevilgningsreglementet er omtalt.

Etatene skal sikre at strategisk fokus og prioriteringer av oppgavene er i tråd med politiske signaler og økonomiske rammebetingelser. Kravet til effektiv drift og ressursforvaltning omfatter også antall ansatte. Behovet for personalressurser forårsaket av nye og endrede oppgaver/tiltak skal løses innenfor tildelt ramme.

Følgende midler tildeles i 2009:

Utgifter:

Kap./post	Betegnelse	Vedtatt budsjett 2009	Tildelt budsjett 2009
1400.21	Miljøverndepartementet	569 731 000	1 000 000
1410.21	Miljøovervåking og miljødata	143 428 000	8 888 000
1471/01	Driftsutgifter	143 969 000	142 969 000
1471/21	Spesielle driftsutgifter	66 271 000	66 271 000
1471/50	Stipend	498 000	498 000
SUM		923 897 000	219 626 000

Inntekter:

Kap./post	Betegnelse	Vedtatt budsjett 2009	Tildelt budsjett 2009
4471/01	Salgs- og utleieinntekter	8 559 000	8 559 000
4471/03	Inntekter fra diverse tjenesteyting	20 858 000	20 858 000
4471/21	Inntekter, Antarktis	10 537 000	10 537 000
SUM		39 954 000	39 954 000

Det er avsatt lønns- og driftsmidler til sekretariatet "Climate and Cryosphere Project (CliC) over denne posten. Arbeidet med oppfølging av NorACIA-arbeidet skal opprettholdes med 3,3 mill. kroner.

NP forutsettes å bidra med faglige ressurser tilsvarende minst 5 mill. kroner inn i det faglige samarbeidet i Polarmiljøsentret i 2009.

Det er rammeoverført 0,5 mill. kroner til kapittel 1471 post 01, til gjennomføring av den helhetlige forvaltningsplanen for Barentshavet-Lofoten. Dette kommer i tillegg til de 2,5 mill. kroner som allerede er rammeoverført, altså til sammen 3 mill. kroner. Innenfor denne rammen skal NP løse oppgaver knyttet til forvaltningsplanen nærmere spesifisert under resultatområde 3 underområde 1, Helhetlig hav- og vannforvaltning. NP kan belaste inntil 1 mill. kr til arbeidet med helhetlig forvaltning av norske havområder.

NP er videre, innenfor Svalbardbudsjettet, gitt belastningsfullmakt for inntil 2,8 mill. kroner under kap. 17. «Refusjon til NP» for 2009. NP skal sende kasserapport til Justisdepartementet etter samme mønster som følges når det gjelder rapportering til det sentrale statsregnskapet. Ordinære regnskapsrapporter sendes MD med kopi til JD.

Behandlingen av tilskudd fra post 50 «Stipend» skal følge bestemmelsene i Funksjonelle krav til økonomiforvaltningen i staten, del III Tilskudd og stønad.

NP er i 2009 gitt 22 mill. kroner til å opprette et kompetansesenter for is og klima. Dette gjøres for å styrke, spisse og utvikle den norske klima-, polar- og isbrefaglige kompetansen. Senteret blir bl.a. et viktig norsk bidrag til et samarbeid med verdens brestater for å øke forståelsen av bresmeltingen som følge av klimaendringene. Den millionen som ble satt på NPs budsjett for 2008 er trukket inn i tildelingen for 2009, slik at summen til senter for klima og is er kr 22 mill. kroner.

NP er også gitt kr 8,8 mill. kroner til oppbygging av stasjonen på Bouvetøya, overvåking av det lokale luftmiljøet i Ny-Ålesund (1 mill. kroner) og økt husleietilskudd (1,5 mill. kroner). I tillegg videreføres 3,1 mill. kroner til flykartlegging av Svalbard. NP tildeles også 8,888 mill. kroner til overvåking over kap. 1410 post 21. Av disse midlene er 2 mill. kroner nye i 2009 og skal benyttes til Vegetasjonskartlegging på Svalbard.

5.2 DELEGERING AV BUDSJETTMESSIGE FULLMAKTER

Norsk Polarinstitutt delegeres myndighet til å

1. opprette og inndra stillinger, jf. vedlegg 2 punkt 1,
  2. benytte unntaksbestemmelsene i bevilgningsreglementet. Dette gjelder å:
    - a. foreta nettobudsjettering ved utskifting av utstyr
    - b. overskride driftsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter
    - c. overskride investeringsbevilgninger mot tilsvarende innsparing under driftsbevilgninger under samme budsjettkapittel
    - d. overskride driftsbevilgninger til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i de tre følgende budsjetterminer
    - e. inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret
- Det vises til vilkår for bruk av fullmaktene i vedlegg 2 punkt 3.

3. I tillegg til den generelle merinntektsfullmakten i henhold til unntaksbestemmelsene i Bevilgningsreglementet delegeres også etaten myndighet til å overskride bevilgningene under
- a. kap. 1471 post 01 mot tilsvarende merinntekter under kap. 4471 postene 01 og 03
  - b. kap. 1471 post 21 mot tilsvarende merinntekter under kap. 4471 post 21.

6. STYRINGSKALENDER

6.1 RAPPORTERING

Departementets etatsstyringshefte forelå i revidert utgave i 2007. Det vises for øvrig til kap. 1 Innledning vedrørende endringer knyttet til tidligere vedlegg 3 "Tidsfrister og retningslinjer for rapportering".

Frister for rapporteringer i 2009 er:

Avvikrapportering 19. mai 2009

Foreløpig årsrapport 21. september 2009

Endelig årsrapport 6. februar 2010

Vi minner om at all rapportering også skal sendes i elektronisk format til departementet postmottak@md.dep.no. Departementet vil innskjerpe at all rapportering skal foreligge i MD minst 14 dager før etatsstyringsmøtene.

Vi minner også om at etatene årlig skal rapportere på nærmere spesifiserte data vedrørende personell og utgifter under postene 01 og 21. Rapporteringsinstruks og rapportmaler oversendes separat på mail.

Frist for denne rapporteringen for 2009 er 1. mars 2010.

Oversikt over etatenes koordineringsansvar er gitt i dokumentet som omhandler faste, løpende oppgaver i 2009.

OVERSIKT OVER VEDLEGGENE

VEDLEGG 1: MØTEPLAN 2009

VEDLEGG 2: TILLEGG TIL KAP. 5 BUDSJETT OG FULLMAKTER